

EDİTÖRDEN

Malum, dünya bu günlerde ciddi bir süreçten geçiyor. Umuyoruz ki ülkemiz, ümmet-i Muhammed ve insanlık bu süreci en az zararla atlattır. Ne var ki bireyselliğe mahkûm edilmiş, dünyayı tüketim mantığının kucagina Makyavel bir mantıkla hapsedmiş çağdaş dünyanın bu virüsün ötesinde ne tür ihanetlerin içinde olduğunu bilmiyoruz. Allah'tan Allah var. Kıyamet var, hesap var. Herkes, dünyada da ahirette de hak ettiğini bulacaktır.

Kıymetli takipçilerimiz! Kazasız belasız bir sayıyı daha son hâline getirdik. Bütün ekip, 6 ay boyunca çabaladık, süreçleri olması gerektiği şekilde yürüttük, yönettik, yorulduk; ama değdi. Sonuçta standartlarımıza büyük oranda uyan veya yaklaşan makaleleri, editöryal ekibim ve hakemlerimizin katkılarıyla tespit ettik. 53. sayı online ve basılı olarak huzurlarınızda...

Yazısı yayınlanan, yayınlanmayan, dergimizi tercih eden tüm yazarlarımıza gerçekten teşekkür ediyorum. *İlahiyat Tetkikleri Dergisi* olarak biz ve özellikle derginin editörü olarak ben, müstağni bir editör veya müstağni bir dergi tavrından Allah'a sığınırız. Dergimizin çıtası biraz yükseldi, gelen makalelerin sayısı arttı, onun için "makaleleri keyfi olarak reddediyorsunuz" şeklindeki iddia, insaf sınırlarını zorluyor. Editörlüğümün başından bugüne kadar aynı mantık içerisinde makale kabulünde – derginin kalitesini artırmak üzere- çok titiz davrandık. Gelen makale, önce editörya ekibinde gözden geçirilir; konusu, başlığı, sistematığı, dipnotları, kaynakçası kısaca her şeyi ile kontrolden geçer. En önemlisi, dergimizin makale kategorilerine ve yayın politikasına uygun olup olmadığı değerlendirilir. Makale, düzeltilemeyecek kadar kötüyse, hakeme gitmeden münasip bir dille reddedilir. Düzeltme yapılarak geliştirilecek makale ise kendisine düzeltmeleri bir rapor halinde sunulur. Bunlar yapıldıktan sonra hakem süreci başlatılır. Hakem değerlendirme formumuz, hakemlerin sitem etmesini hak edecek düzeyde kabir sualini andıran bir formatta. Bu değerlendirme aşamasında iki hakemden geçen makale, o sayıya alınır. Makale sayımız, toplam 20 ile sınırlı olduğu için kabul edilen makaleler sonraki sayıya devredilir. *İlahiyat Tetkikleri Dergisi*, bir ekoldür, bir okuldur. Bizim stratejimiz, çoğunlukla makalelerin geliştirilmesi yönünde çaba sarf etmektir. Bunu iki aşamalı yapıyoruz; önce editörya ekibi olarak makalenin bilimsel tekniklere uygunluğu; ISNAD 2 atıf sistemine uygunluğu; başlık ve alt başlıklarıyla sistematığın olgunluğu, örgüsü, kurgusu, makalenin bir problematığının ve tezinin olması gibi unsurlarda sıkıntı varsa bunları yazardan düzeltmesini istiyoruz. İkincisi ise hakemleri seçerken alanında gerçekten çok ciddi okuyan, değerlendiren, en önemlisi bir bilirkişi olan, eleştirilerini temellendiren, "olmaz" dediği yerlere alternatif sunan hakemleri tercih ettiğimizden hakem değerlendirmelerimiz yazarlarımızın makalelerinin kalitesini artırmaktadır.

Onun için istirham ediyoruz; biz dergimizin kalitesini artırdık; siz de bize gönderdiğiniz makalelerin kalitesini artırın. Tekrar ediyorum; editör olarak tezi olmayan, bir boşluğu doldurmayan, bir problemi çözmeyen araştırma makalelerini yayınlamıyoruz; review düzeyinde olmayan kitap kritiklerini de yayınlamıyoruz. Buna rağmen bu şartlara uymayan makale gönderilirse, üzgünüm, editör olarak dergimi düşünmek durumundayım. Bunları niye mi söyledim? Makalelerinin reddedilmesi konusunda sitem eden yazarlarımız için.

Kıymetli muhataplarımız! 53. (Haziran 2020) sayımız için yazarlarımız lütfedip 55 makale göndermişlerdir. Hepsine ayrı ayrı teşekkür ediyoruz. Bu sayının 28 tanesini editöryal değerlendirme; 6 tanesini hakem değerlendirmesi aşamasında reddetmek durumunda kaldık. 5 yazar, makalesini geri çekti. 1 makalemiz, alan editörümüz tarafından reddedildi. Toplamda 40 makale, reddedildi. 15 makale yayına alınmış oldu. Bu süreci büyük bir titizlikle takip eden editör yardımcım Doç. Dr. Reyhan KELEŞ hocamıza ve ekibine teşekkür ediyorum. Makalelerimizde intihal tespit edilmemiştir. İngilizce özetlerimiz ve geniş özetlerimiz İngilizce dil editörümüz Öğr. Gör. Mustafa KILINÇ'a kontrol ettirildi. Makalelerin son okumaları, editör yardımcım Dr. Öğr. Üyesi Osman Nuri KARADAYI (ekibimize yeni katıldı; kendisine hoş geldin diyorum.) hocamız ve ekibiyle yapıldı. Etik beyan durumlarıyla ilgili belgeler yazarlarından alındı. Bundan sonra da internet ve baskı süreci gerçekleştirildi ki bu konuda da yine editör yardımcım Dr. Öğr. Üyesi Yakup KIZILKAYA hoca ve ekibine teşekkür ediyorum. Süreci sıkıntısız yönettiğim için kendime de teşekkür etmeli miyim? Hâsılı 53. sayı elinizde.

Makalelerimizin birisi Arapça, diğerleri Türkçedir. Makaleler; 5 Tefsir, 2 Hadis, 1 Fıkıh, 1 Arap Dili ve Belagati, 4 Din Eğitimi, 1 Din Psikolojisi ve 1 Felsefe bilim dallarına aittir.

Tekrar altını çizerek söylemek istiyorum. Araştırma makalesinde alanın klasik ve modern sorunlarına odaklanan ve çözüm üreten, teorik veya pratik alanda analitik düzeyde çalışan, yahut alanın güncel / aktüel problemlerine cevaplar arayan özgün ve orijinal araştırma makalelerine; kitap tanıtımında ise basit tanıtımdan ziyade kitap kritiği formatındaki çalışmalara yer verilecektir. Bunun dışındakiler değerlendirmeye alınmayacaktır.

Dergimizin gelişiminde titiz ve yoğun çalışması dolayısıyla editöryal ekibime; maddî ve manevî katkılarla bizi destekleyen Rektörlüğümüze ve Dekanlığımıza şükranlarımı arz ediyorum. Yazarlarımıza; hakemlerimize ve okurlarımıza teşekkür ediyorum. Ekibimizdeki Arş. Gör. Nurun Nisa KİLİT'in mesajıyla şu virüsten kurtuluncaya kadar "Evde kalınız, dergimizi okuyunuz."

54. sayımızda buluşmak üzere...

Prof. Dr. Ömer KARA

EDITORIAL

As you are aware, nowadays the world has been going through a difficult period. We hope that our country, all Muslims and humanity will get over this process with minimum harm. However, we are still not aware of all the treacheries, apart from this virus, the modern world, which is doomed to individuality and which compelled all the humanity to consumption frenzy in a Machiavelist sense, is likely to face. Fortunately, we believe in Allah. Hopefully, we believe in the doomsday and the last judgment. Everyone will, no doubt, get what s/he deserves both in the world and in the afterlife.

Dear followers! We have finally put another issue into its final form, safe and sound. As the whole team, we have worked over the course of last six months, we have managed the processes as they should be, directed it, and got tired but it was worth. In the end, we have detected the articles that comply with our standards to a large extent or close to them in collaboration with my editorial board and our peer-reviewers. Here's the 53rd issue in online and published versions...

I present earnest thanks to the writers whose articles have been published and those whose articles have not, as they preferred this journal. We as *The Journal of Ilahiyat Researches*, and I as the editor of this journal, take refuge in the name of Allah from the attitude of a contended editor and a contended journal team. The standards of our journal have become higher, the number of articles sent to us have risen, so the assertion "the articles are rejected arbitrarily" is beyond the limits of reason. Since the beginning of my career as an editor, – to improve the quality of the journal – we have made tiny distinctions in article approvals. When an article is sent to us, it is first reviewed in the editorial board, it is controlled in terms of its subject, title, systematic, footnotes, bibliography and in short of all aspects. Most importantly, it is evaluated whether the article is in conformity with our journal's the article categories and the publication policy. If an article is so poor that it cannot be improved and corrected, it is feasibly rejected without being sent to the peer-reviewers. If it is an article that can be edited and improved, the changes to be made are presented in a report. The peer-reviewer form is in a format with nearly endless questions, which makes it rightful for the reviewers to complain. Any article that is approved by two peer-reviewers is taken into the issue. As the total number limit for articles is 20, the approved articles are transferred to the next issue. *The Journal of Ilahiyat Researches* is an ecole, it is a school. Our strategy is mostly to make efforts for the development of articles. We practise this in two steps; firstly as the editorial team, we ask the writer to improve them if there are problems in elements such as its convenience to scientific methods, its convenience to ISNAD 2 citation system, and the fullness of systematic with its title and subtitles, its story, its plot, its including a problematic or a thesis statement. Secondly, while assigning reviewers, as we have preferred those who are outstanding readers of their fields, good at evaluating, and most importantly experts of their fields, and who set grounds for their criticism, namely offer alternatives for the parts they consider "inappropriate", the peer-review process

raises the quality of articles sent by our writers. So, we expect and kindly ask our future writers to raise the quality of their works, as well. As the editor, I say again, we do not publish any research articles that do not have a thesis, do not fill a gap or do not solve a problem; similarly, we do not publish book critics unless they are at the level of a book review. If any articles which do not meet these requirements are sent to us, I am sorry but I have to think my journal first as the editor. Do you wonder why I explained all these? It is for the writers who complained about their articles' being rejected.

Dear readers! For the 53rd (June 2020) issue, our writers worked hard and sent us 55 articles. We present our thanks to each of them. From these articles, 28 were rejected after editorial evaluation and 6 of them were rejected during the peer-review process. 5 writers withdrew their articles. 1 article was rejected by the field editor. So, in total 40 articles were rejected. 15 articles are approved to be published. I thank warmly to my assistant editor Assoc. Prof. Dr. Reyhan KELEŞ and to her team, who followed up the process meticulously. No plagiarism has been detected in the articles. Abstracts in English and extended abstracts were controlled by our English language editor Inst. Mustafa KILINÇ. The final readings of the articles were made by my assistant editor, who has newly joined our team, (I want to say “welcome” to him) Asst. Prof. Dr. Osman Nuri KARADAYI and his team. Documents for the statements concerning the ethical status were taken from the writers. Following this, internet and publication processes were carried out, for which I must thank my assistant editor Asst. Prof. Dr. Yakup KIZILKAYA and his team. Am I supposed to thank myself for managing the whole process successfully? Finally, here you have 53rd issue.

One of our articles is in Arabic, and the others are in Turkish. In this issue there are 5 articles in Tafsir, 2 in Hadith, 2 in Fiqh, 1 in Arabic Language and Rhetoric, 4 in Religious Education, 1 in Religious Psychology and 1 article in Philosophy fields.

I want to say one more time with a capital letter. Among researches articles, genuine and original articles will be given place which focus on the classical and modern problems of the field and which work towards a solution, working in analytical level in theoretical or practical field, or looking for answers to actual / current problems of the field. As for book reviews, studies in a (critical) book review format rather than a simple book introduction will be accepted. Studies apart from these will not be evaluated.

I present my deepest thanks to my editorial board who work hypercritically and intensively for the development of our journal, to our Rectorship and Deanship who help us with moral and material supports. On the other hand, I present my thanks to the writers to peer-reviewers and readers. With a message from one of our team members, Res.Asst. Nurun Nisa KİLİT; “Stay at home, read our journal” until we get rid of this virus.

See you in the 54th issue...

Prof. Dr. Ömer KARA

رئاسة تحرير المجلة

بمر العالم اليوم - كما هم معلوم لديكم - بفترة حرجة نأمل أن يتغلب عليها بأقل الاضرار، ومع كوننا غير مطلعين على ما يحاك للبشرية من مكائد وما يدبر لها من جراء فرط الاستهلاك؛ الذي تعود فوائده لجهات معينة، إلا أننا وبحمد الله نؤمن بوجود إله ويوم حساب سيأخذ فيه كل ذي حق حقه.

متابعينا الأعزاء، تم بحمد الله وتوفيقه بعد ستة أشهر من العمل الانتهاء من تجهيز العدد الذي بين أيدينا، وكان سير العمل فيه على ما يرام، والحمد لله أن جهدنا لم يذهب سدى، فقد حددنا بالتعاون مع المحكمين وهيئة التحرير مجلتنا المقالات التي تتناسب مع المعايير العلمية المحددة، وما نحن نضع بين أيديكم العدد الثالث والخمسين مطبوعاً وعلى الشبكة العنكبوتية.

باسم هيئة تحرير المجلة نقدم خالص الشكر لكل من أرسل مقالته لنشرها في مجلتنا، كما نؤكد أن مجلتنا تترقى بفضل مقالاتكم القيّمة، ومن غير الإنصاف القول بأن بعض المقالات المرسله إلينا تم رفضها بشكل اعتباطي بسبب رفع سوية مجلتنا وبسبب كثرة المقالات المرسله إلينا، فمنذ بداية مسيرتي المهنية في التحرير نتحرى الدقة في قبول ورفض المقالات فمنهجنا لم يتغير، وكل ذلك في سبيل رفع سوية مجلتنا العلمية.

تتم مراجعة المقالات المرسله إلينا من قبل هيئة التحرير، ويتم تقييمها الأولي من حيث موضوعها وعنوانها ومنهجها وهوامشها، وقبل ذلك ينظر إذا ما كانت المقالة تتوافق مع سياسة ومجال مجلتنا، وفي حال وجود خلل كبير وأخطاء لا يمكن تلافيها فإنها ترفض دون الرجوع إلى المحكمين، أما إن كانت بسيطة يمكن تلافيها فإننا نطلب من الباحث تصحيحها، ثم ترسل إلى المحكمين لإبداء آرائهم وتدوين ملاحظاتهم، ثم تنشر المقالة التي وافق عليها اثنان من المحكمين، وفي حال تجاوز عدد المقالات المقبولة عشرين مقالة، فإننا نؤجل بعضها للعدد القادم، لأننا لا ننشر أكثر من هذا العدد في كل إصدار.

تعتمد مجلتنا استراتيجية خاصة وتبذل جهداً كبيراً لنشر المقالات بما يتناسب مع المعايير العلمية، ويتم ذلك عبر مرحلتين، أولاً: يطلب من الباحث تعديل بعض النقاط المخالفة للطرق العلمية في البحث أو لنظام الاقتباس 2 isناد أو لوجود مشكلة منهجية لعدم التوافق بين عناوينها ومحتواها، أو عدم وجود طرح جديد أو معالجة لمشكلة البحث، ثانياً: إن مقيمي المقالات في مجلتنا هم أصحاب تميز في مجالاتهم ولديهم خبرة كبيرة في التقييم، وعند طلب التعديل تكون هناك أسباب علمية واضحة لطلبهم، مرفق باقتراح البديل المناسب، وكمحرر للمجلة أؤكد أنه لن يتم نشر أي مقالة بحثية لا تحتوي طرحاً جديداً، أو لا تسد ثغرة أو تحل مشكلة في مجالها، كما أنه لن ينشر أي بحث تعريفى بكتاب ما، ما لم يكن تقييمياً أو نقدياً، وفي حال إرسال أي مقالة لا تستوفي ما مر من الشروط فإننا نعتذر مقدماً عن رفضها، لأنه علينا التفكير أولاً بمصلحة مجلتنا، وربما يتساءل البعض عن سبب توضيحي هذا؛ فأقول: إنه موجّه للذين اشتكوا من رفض مقالاتهم.

قراؤنا الأعزاء، شكراً لكل من أرسل مقالته إلى مجلتنا لنشرها، علماً أنه قد بلغ العدد الكلي للمقالات المرسله إلينا ٥٥ مقالة، رفض منها ٢٨ مقالة بعد التقييم الأولي، ٦ منها من قبل المحكمين، و١ منها من قبل المخرج المختص، واسترد ٥ أشخاص مقالاتهم، فبلغ مجموعها ٤٠ مقالة، وتمت الموافقة على نشر ١٥ مقالة، ولم يتم خلال مراجعة المقالات الكشف عن أي عملية انتحال في المقالات التي أرسلت إلينا، كما تم أخذ وثائق التصريحات المتعلقة بشروط أخلاقيات نشر المقالات من أصحابها. الشكر للأستاذ المساعد ربحان كلش وفريقها الذين بذلوا جهداً كبيراً في إتمام هذا العدد، كما نشكر محرر اللغة الإنكليزية المحاضر مصطفى قيبليش الذي قام بمراجعة الملخصات المختصرة والمطولة، والشكر للدكتور عثمان قراداي -المنضم حديثاً إلى طاقم مجلتنا فمرحبا به- للقراءة النهائية للمقالات، كما نشكر

مساعد المحرر الدكتور يعقوب قزل قايا وفريقه لإشرافه على طباعة هذا العدد ونشره على الشبكة العنكبوتية، ولا أدري إن كان علي أن أقدم الشكر لنفسي لإتمام هذا العدد بنجاح وإيكم العدد ٥٣.

اشتمل هذا العدد على ١٥ مقالة إحداهما باللغة العربية، وباقيها باللغة التركية، وتنوعت مجالاتها فجاءت ٥ منها في التفسير و٢ في الحديث و٢ في الفقه و١ في اللغة العربية والبلاغة و٤ في التربية الدينية و١ في علم النفس و١ في الفلسفة.

أريد أن أؤكد مرة أخرى أنه سيتم قبول المقالات التي تركز على حل المشاكل القديمة أو الحديثة، أو تركز على المستوى النظري أو التطبيقي أو تبحث عن إجابات للمشكلات الحالية في مجالها، ولن تقبل الأبحاث الوصفية لكتاب ما، ما لم تتضمن نقدا عميقا حقيقيا، وفي النهاية لا يسعى إلا أن أقدم شكري لهيئة التحرير التي تصل ليلها بنهارها في سبيل تقدّم وتطور مجلتنا، كما نقدم الشكر الجزيل إلى عمادة الكلية ورئاسة الجامعة التي تقدم الدعم المادي والمعنوي، كما نقدم الشكر لمحكمينا وقرائنا الأعزاء وهنا أستعير قول أحد أعضاء فريقنا السيدة نور الساكيليت إذ تقول: "ابق في المنزل، واستمتع بقراءة مجلتنا" حتى نتخلص من هذا الفيروس.

على أمل اللقاء في العدد ٥٤.

أ.د. عمر قرا